

Interaksi Tuan Rumah dan Pelancong Antarabangsa dalam Pelancongan Budaya di Kampung Morten, Melaka

Ng Sheue Li
Habibah Ahmad
Hamzah Jusoh

Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia, 43600 Bangi, Selangor.

Correspondence: Ng Sheue Li (shirleyng928160@gmail.com)

ABSTRAK

Dalam bidang pelancongan, interaksi antara tuan rumah dan pelancong antarabangsa berpotensi untuk membawa kedatangan pelancong antarabangsa ke suatu negara. Negara Malaysia dikenali sebagai destinasi pelancongan yang mesra dan ini tidak terkecuali dengan negeri Melaka. Pengiktirafan sebagai tapak warisan bersejarah UNESCO, negeri Melaka telah menentukan strategi untuk menyambut kedatangan pelancong antarabangsa, antaranya ialah memberi penumpuan kepada keperluan pelancong antarabangsa dan pengalaman, dalam konteks ruang dan peluang untuk berinteraksi. Sehubungan itu, kajian ini bertujuan untuk menganalisis sejauh mana interaksi antara tuan rumah dan pelancong antarabangsa di Kampung Morten. Kajian ini merangkumi 100 orang tuan rumah dan 150 orang pelancong antarabangsa. Melalui kajian ini, hasil kajian telah menunjukkan bahawa kedua-dua pihak tuan rumah dan pelancong antarabangsa amat berpuas hati dengan interaksi antara satu sama lain di Kampung Morten dengan purata 2.87 dan 3.87 masing-masing. Secara ringkasnya, interaksi antara tuan rumah dan pelancong antarabangsa di Kampung Morten amat dinikmati oleh pelancong antarabangsa manakala tuan rumah melayan dengan berpuas hati.

Kata Kunci: interaksi, Kampung Morten, pelancong antarabangsa, tuan rumah

ABSTRACT

In tourism, the interaction between the host and international tourist is recognized to potentially influence the incoming international tourists to the country. Malaysia is known as a friendly tourist destination and this is no exception with the state of Malacca. Being recognized as a UNESCO heritage site, Malacca has defined a strategy to welcome international tourists, which focuses on the spatial and opportunity for the international tourists to interact and experienced. This study aimed to analyze the extent of the interaction between the host and international tourists in Kampung Morten. The study involved 100 hosts and 150 international tourists. The study has shown that both the host and international tourists are very satisfied with the interaction between each other in Kampung Morten, with an average of 2.87 and 3.87 respectively. In conclusion the interaction in Kampung Morten was highly enjoyed by international tourists while the hosts were happy to entertain them.

Keyword: hosts, interaction, international tourists, Kampung Morten

1. Pengenalan

Pelancongan merujuk kepada aktiviti perkhidmatan yang berkaitan dengan aktiviti perkhidmatan kepada pelancong dan telah menjadi aktiviti masa lapangan yang popular di seluruh dunia. Seiring dengan Rancangan Malaysia Kesepuluh (RMKe-10), tumpuan utama diberi untuk meningkatkan bilangan pelancong yang melawati ke negara Malaysia. Kementerian Pelancongan telah meletakkan sasaran untuk mencapai 36 juta ketibaan pelancong dengan penerimaan sebanyak RM168 bilion pada tahun 2020. Matlamat ini dapat dicapai dengan wujudnya beberapa tempat sebagai tapak warisan dunia oleh Pertubuhan Pendidikan, Sains dan Kebudayaan di bawah Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu (UNESCO). Pengiktirafan ini termasuk Georgetown di Pulau Pinang, Bandaraya negeri Melaka dan Warisan Arkeologi Lembah Lenggong. Tapak-tapak warisan dunia di mana-mana satu negara mempunyai hubungan interaksi di bawah kuasa Pertubuhan Pendidikan, Sains dan Kebudayaan. Hal ini dapat menarik perhatian pelancong antarabangsa untuk memberi tumpuan kepada negara Malaysia yang asalnya tidak mengetahui dengan negara Malaysia. Melalui UNESCO Malaysia, sejarah tapak warisan dunia dapat diketahui oleh pelancong antarabangsa dan seterusnya dapat menarik lebih banyak pelancong lain untuk melawat ke negara Malaysia.

Di Malaysia, Melaka telahpun menjadi tumpuan pelancongan sejak Pusat Bandaraya Melaka diiktiraf sebagai Bandaraya Warisan Dunia pada 7 Julai 2008 (Portal Rasmi Kerajaan Negeri Melaka). Negeri Melaka mempunyai keunikan tersendiri seperti mana yang popular dan mudah didapati di Kampung Morten. Kampung Morten menunjukkan keistimewaannya sendiri yang tidak dapat dicari di tempat lain. Para pelancong antarabangsa tertarik dengan elemen-elemen unik yang ditunjukkan di kedua-dua tempat tersebut dan seterusnya memujuk mereka berinteraksi dengan komuniti tuan rumah.

Kampung Morten biasanya menumpukan kaum Melayu. Justeru, pelancong antarabangsa juga melancong ke Kampung Morten untuk mengetahui lebih mendalam tentang kaum Melayu di negara Malaysia. Kampung Morten terletak di lokasi strategi dan amat memudahkan pelancong antarabangsa untuk sampai ke Kampung Morten dengan berjalan kaki atau mengambil pengangkutan yang lain. Perkampungan ini telah menjadi satu daya tarikan bagi pelancong antarabangsa untuk mengetahui lebih lanjut tentang budaya kaum Melayu. Di Kampung Morten tiada kedai yang menjual barang hasil tetapi kebanyakannya adalah tempat tinggal penduduk tempatan. Dengan demikian, pelancong antarabangsa boleh melancong ke tempat tinggal penduduk tempatan secara terus dengan keizinan komuniti tuan rumah. Di sini mereka mampu menikmati gaya hidup kaum Melayu yang asal dengan berinteraksi dengan komuniti tuan rumah.

Pertemuan tuan rumah dengan pelancong antarabangsa yang melibatkan pelancong sentiasa bergerak, tenang, mudah berbelanja dan menikmati masa senggangnya manakala tuan rumah tidak begitu bergerak (Sutton, 1967). Interaksi antara tuan rumah dengan pelancong antarabangsa telah mewujudkan pelbagai jenis produk pelancongan dan juga impak terhadap komuniti tempatan. Di negeri Melaka, pelancong antarabangsa yang datang melancong ke tempat tuan rumah manakala tuan rumah bersedia untuk berinteraksi dengan pelancong antarabangsa. Tuan rumah di negeri Melaka berbesar hati untuk menyambut kedatangan pelancong antarabangsa dengan memperkenalkan budaya-budaya tradisional di negeri Melaka dan sebagainya. Kampung Morten merupakan tempat tumpuan tarikan utama pelancong antarabangsa di negeri Melaka untuk mengetahui lebih mengenai adat istiadat kaum Melayu. Interaksi antara tuan rumah dan pelancong antarabangsa pula menjadi salah satu elemen yang

tidak boleh diabaikan dalam pembangunan bidang pelancongan kerana interaksi antara kedua-dua pihak mampu memperkasakan sektor pelancongan di Kampung Morten. Makalah ini bertujuan untuk menganalisis sejauh mana interaksi antara tuan rumah dan pelancong antarabangsa berlaku di Kampung Morten dan memberi kepuasan kepada kedua-dua pihak

2. Sorotan Karya

Dalam bidang pelancongan, kepentingan berinteraksi tidak boleh diabaikan apabila pelancong mengunjungi sesuatu destinasi, tanpa mengira mereka melancong di luar negara atau dalam negara. Berinteraksi antara tuan rumah dengan pelancong merupakan sesuatu fenomena yang boleh mengubah pelbagai unsur sama ada dari segi budaya, sosial atau fizikal, sesuatu destinasi atau masyarakat tempatan. Perubahan-perubahan ini amat jelas dilihat di tempat bersejarah yang masih berusaha mengekalkan tradisional budaya di tempat tersebut. Hal ini kerana pelancong-pelancong terutamanya pelancong antarabangsa yang amat suka melancong di kawasan yang berbudaya dan bersejarah.

Apabila mereka melancong di tempat-tempat tersebut, perkara pertama wujudnya adalah berinteraksi bersama dengan tuan rumah supaya mendapat maklumat dan memahami suasana kawasan tersebut. Seterusnya tuan rumah memikir cara untuk memenuhi keperluan pelancong-pelancong yang datang. Dengan memikir cara untuk memenuhi dan memahami keinginan pelancong, tuan rumah dan pelancong perlu memahami antara satu sama lain apabila mereka berinteraksi. Justeru, apabila mereka berinteraksi untuk memahami antara satu sama lain, mereka juga bermula timbul pelbagai permasalahan seperti pertukaran budaya, kehilangan identiti asal, pemodenan dan sebagainya.

Pertemuan dan interaksi tuan rumah dengan pelancong pula terjadi dalam tiga konteks utama: apabila pelancong sedang membeli sesuatu barang atau khidmat daripada tuan rumah, apabila pelancong dan tuan rumah hadir secara berdekatan, misalnya di pantai atau dalam suatu pertunjukan kelab malam, dan apabila kedua-dua pihak berdepan muka berinteraksi bertukar maklumat dan pendapat (de Kadt, 1975). Selain itu, interaksi antara tuan rumah dengan pelancong antarabangsa telahpun menyebabkan impak yang berkesan terhadap sektor penginapan tempatan. Bagi pembangunan sesuatu kawasan rekreasi di tempat yang jauh, biasanya dikaitkan dengan keperluan memperolehi penginapan sementara (Mathieson dan Wall, 1991).

Lama-kelamaan, tuan rumah kehilangan budaya dan gaya hidup asalnya dengan berubah cara hidupnya untuk menyelaraskan keperluan dan memenuhi jemputan daripada pelancong antarabangsa. Walau bagaimanapun, pelancong antarabangsa masih perlu berinteraksi dengan tuan rumah apabila mereka membeli sesuatu barang atau meminta perkhidmatan daripada tuan rumah. Hal ini telah mewujudkan keinginan mereka untuk mengetahui dan mendapat lebih banyak maklumat. Maka, mereka berinteraksi dengan tuan rumah supaya mendapatkan maklumat.

Dengan demikian, tinjauan literatur tersebut telah mewujudkan senario tentang bagaimanakah interaksi antara tuan rumah dan pelancong antarabangsa di Kampung Morten dan seterusnya membangunkan pelancongan di negeri Melaka. Daripada kajian yang telah dijalankan oleh saujana bidang pelancongan, mudah didapati bahawa tuan rumah berpengalaman dalam interaksi dengan pelancong antarabangsa ketika pelancong antarabangsa melawati ke tempat duduk mereka. Manakala melalui kajian yang dijalankan di Kampung Morten pula menunjukkan

bahawa tuan rumah masih banyak berusaha untuk beriteraksi dan memahami keperluan dan permintaan pelancong antarabangsa yang berasal dari seluruh dunia.

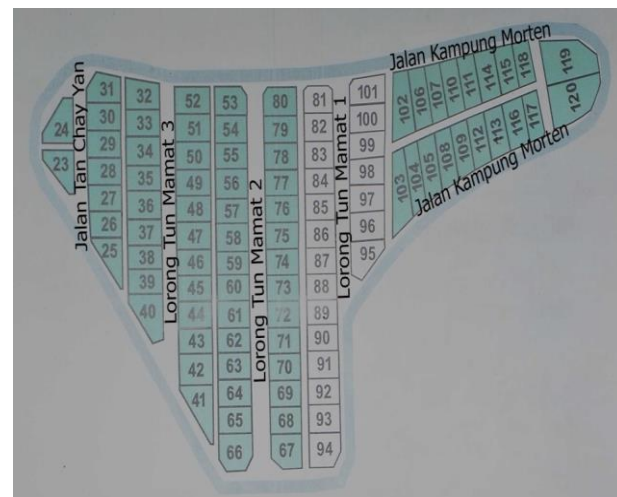
3 Metodologi Kajian

3.1 Kawasan Kajian

Kampung Morten ialah sebuah kampung tradisional Melayu yang terletak di Pusat Bandaraya Melaka. Kampung ini terdiri daripada 120 buah rumah dan terletak tidak jauh dari Pusat Bandaraya Melaka. Perkampungan ini adalah 5 minit berjalan kaki dari *Melaka River Cruise* dan 10 minit dengan kereta dari Persiaran Jonker. Senibina yang unik dan lokasi di tepian Sungai Melaka menjadikan kampung ini laluan utama *Melaka River Cruise* yang telah ditunjukkan dalam Rajah 1.

RAJAH 1 Peta lokasi Kampung Morten
(Sumber: Pusat Infomasi Pelancong Negeri Melaka)

RAJAH 2 Peta Kampung Morten

Menurut Perbadanan Muzium Melaka (PERZIM, 2006), Kampung Morten mempunyai empat batang jalan raya yang merupakan empat lorong dan sebatang jalan raya mengelilingi Kampung Morten di tepi Sungai Melaka. Jalan-jalan raya yang bertar diberi nama: Lorong Tun Mamat 1, Lorong Tun Mamat 2, Lorong Tun Mamat 3 dan Lorong Tun Mamat 4 yang telah ditunjukkan dalam Rajah 2.

Jika pelancong melawat ke Kampung Morten, *Villa Sentosa* adalah salah satu tempat yang mesti melawati. Rumah tradisi ini dinamakan sebagai *The Living Museum* kerana rumah ini masih dihuni oleh waris Datuk Haji Hashim yang menjaga kediaman ini dengan rapi. Salah seorang daripada waris beliau ialah Tuan Haji Ibrahim (73 tahun). Tuan Haji Ibrahim dan ahli keluarga yang lain bukan sahaja menjaga khazanah keluarga dengan baik, malah sangat berbesar hati untuk berkongsi kisah dan kenangan dengan sesiapa sahaja yang melawat rumah ini.

Kampung Morten kini menjadi tumpuan pelancong, bukan sahaja menyediakan pengalaman menarik meneroka kampung tradisional malah turut menyediakan inap desa

(*homestay*) dan rumah penginapan pada harga yang sangat berpatutan untuk disewa yang mana ditunjukkan dalam Rajah 3.

Kampung Morten menyediakan rumah yang cantik dan bilik penginapan yang selesa antaranya *Villa Meriah*, *Homestay Juriah*, *C-Mah Homestay*, *Homestay Tun Mamat* dan *Village Stay*. Selain itu, menurut Perbadanan Muzium Melaka (PERZIM, 2006), Kampung Morten mempunyai sebuah balai raya yang bertingkat dua, sebuah surau yang boleh memuatkan 200 orang jemaah dan taman permainan kanak-kanak.

Rajah 3 Kampung Morten

Sungai Melaka juga menyambungkan Pusat Bandaraya Melaka dengan tempat-tempat lain seperti Kampung Morten. Kampung Morten terletak di sekeliling Sungai Melaka. Kampung Morten ialah perkampungan yang kebanyakannya penduduk berkaum Melayu. Selepas itu, wujudnya empat kampung berhampiran dengan kedudukan Kampung Morten pada hari ini. Keempat-empat kampung itu ialah Kampung Jawa Tengah (kini Jalan Bunga Raya), Kampung Jawa Pantai (kini Kampung Jawa), Kampung Johol (tapak bekas pasar besar) dan Solok Darat Serambai (tapak bekas Pawagam Lido) (Utusan Malaysia, 19 Januari 2013). Keempat-empat kampung tersebut diwakafkan oleh seorang hartawan.

Walau bagaimanapun, anak hartawan itu berhasrat untuk menjual keempat-empat kampung tersebut. Anaknya telah berjaya menjual perkampungan kepada Datuk Othman dan Demang Abdul Ghani. Kebetulan pada masa itu kerajaan negeri merancang untuk membina Pasar Besar Melaka di Kampung Johol. Justeru, mereka berusaha mencari kawasan penempatan baru dan akhirnya Datuk Othman Md. Nor. berjaya membeli tanah daripada Abdullah Maarof dan Pak Khalil dengan harga 8000 dollar. Datuk Othman dan Demang Abdok Ghani meminjam wang daripada James Frederick Morten.

Mereka menjadi penjamin bagi mewakili penduduk-penduduk kampung berkenaan. Setelah penduduk kampung sekian ramai, mereka memilih nama kampung yang baru. Justeru, perkampungan ini dinamakan sempena nama J.F. Morten dengan cadangan Datuk Othman untuk mengenangkan jasa beliau yang meminjamkan wang (PERZIM Melaka). J.F. Morten telah banyak menyumbangkan dalam pembinaan kampung ini. J.F. Morten turutewartakan bahawa hanya orang Melayu sahaja yang boleh menetap di situ.

Di samping nama Morten, Kampung Morten disebut juga dengan nama Kampung Baru dan kekal sehingga kini (Perbadanan Muzium Melaka, 2006). Dalam perjumpaan itu juga telah dinamakan tiga lorong di kawasan Kampung Morten dengan nama-nama: Lorong Satu sebagai

Jalan Dato' Othman, Lorong Dua sebagai Jalan Dato Hamid dan Lorong Tiga sebagai Jalan Sidang Said.

Kini, Kampung Morten sudah bertukar menjadi sebuah kampung yang berunsur istimewa dan berjaya menjadi daya tarikan bagi pelancong tempatan serta pelancong antarabangsa. Pelancong-pelancong dapat menikmati keindahan Kampung Morten dan memandangnya melalui *Melaka River Cruise* yang berkhidmat di sepanjang Sungai Melaka (*Melaka Tourist Guide*). Dengan menaiki *Melaka River Cruise*, pelancong-pelancong mudah mendapati bahawa keistimewaan kampung ini iaitu perkampungan ini dibanyangi oleh bangunan-bangunan moden di sekitarnya. Kini, tren ringan sudah dibina di sekeliling Sungai Melaka untuk menarik lebih banyak pelancong untuk menikmati pemandangan yang indah pada Kampung Morten.

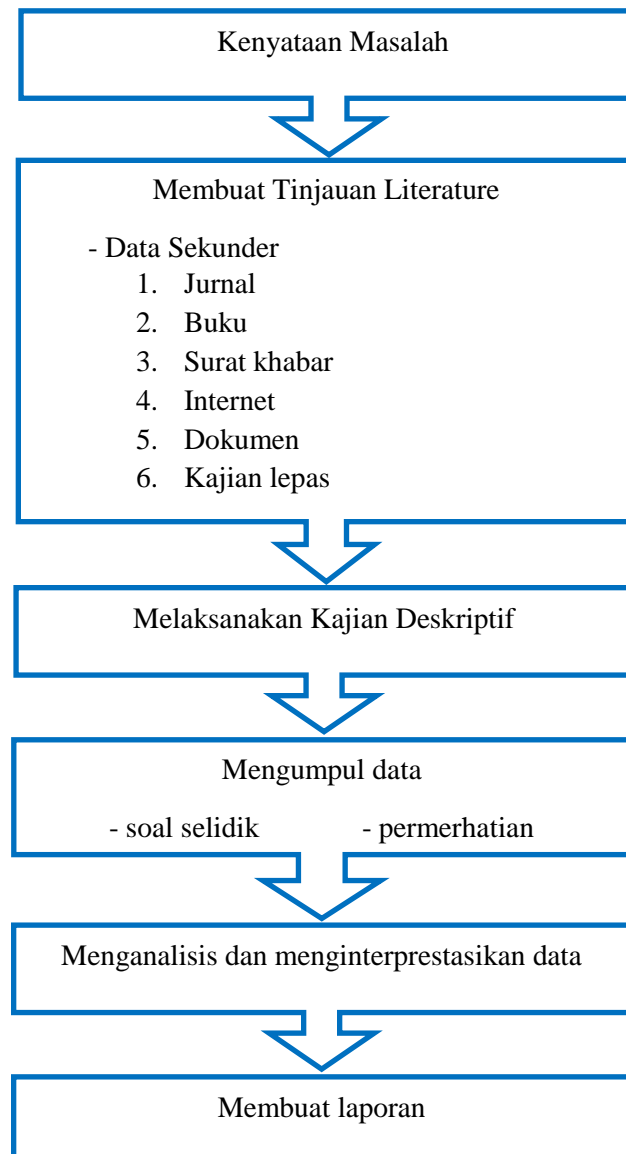
Rajah 4 Kampung Morten

Di negeri Melaka, rumah tradisional Melayu yang asli lebih dikenali dengan nama Rumah Melaka, Rumah Bumbung Melayu ataupun Rumah Serambi Melaka (Mokhtar, 2006). Rumah Melaka mempunyai serambi yang tidak berdinging dan tangga batu yang di salut jubin yang memperlihatkan pengaruh senibina. Seni ukiran menjadi unsur terpenting dalam mempamerkan keunikan sesebuah rumah tradisional Melayu. Pengaruh seni ukir telah lama meresap ke dalam jiwa orang Melayu sejak datangnya pengaruh Hindu-Buddha dan juga Islam di alam Melayu. Secara umumnya terdapat beberapa teknik ukiran Melayu iaitu ukiran timbul, tembuk terus dan terukan timbul silat yang susun dalam bentuk persegi, bujur, melintang dan membujur.

3.2 *Rekabentuk Kajian*

Kajian ini dijalankan secara kuantitatif dengan menggunakan kaedah deskriptif bagi pengumpulan data. Kajian ini melibatkan bilangan yang besar bagi responden, seterusnya membolehkan penyelidik untuk menuntut tahap keputusan dengan lebih tepat. Rajah 3.8 menunjukkan proses kajian mengikut susunan kronologi dan tahap penyelidikan. Kajian ini bermula dengan mengemukakan isu-isu terkini dan mengenalpasti permasalahan yang diwujudkan di negeri Melaka. Objektif kajian dibentuk bagi menjawab persoalan kajian.

Seterusnya, pelaksanaan kajian deskriptif dengan menjalankan kajian dengan mengumpul data. Pengumpulan data melalui cara soal selidik dengan responden dan juga pemerhatian kawasan kajian telah digunakan. Temu bual dengan responden melalui soal selidik untuk memperolehi data sebenar daripada responden secara terus. Manakala kaedah pemerhatian kawasan kajian dapat digunakan untuk memperolehi maklumat yang dipaparkan di sekeliling kawasan kajian. Selepas itu, teknik untuk menganalisis data menggunakan alat SPSS (*Statistical Package for the Social Sciences*).

Rajah 5 Proses Kajian

Selain itu, kaedah pengamatan digunakan untuk menjalankan inventori kajian ini. Ketekunan pengamatan iaitu secara konsisten mencari tafsiran dengan berbagai cara dalam

kaitan dengan proses analisis yang berterusan atau tentative. Mencari suatu usaha yang menghadkan pelbagai pengaruh dan mencari apa yang boleh diambil kira dan apa yang tidak boleh. Hal ini bermakna penyelidik hendaknya mengadakan pengamatan dengan teliti dan terperinci secara berterusan terhadap faktor-faktor yang menonjol. Kemudian ia mengkajinya secara terperinci sampai pada suatu titik sehingga pada pemeriksaan tahap awal tempak salah satu atau kesemua faktor yang dikaji sudah difahami dengan cara yang biasa.

Kaedah ini digunakan apabila penyelidik menjalankan kajian lapangan di kawasan Persiaran Jonker dan Kampung Morten dengan memerhatikan setiap kedai di kawasan kajian tersebut dan seterusnya mengaji produk pelancongan yang dihasilkan oleh setiap kedai di kawasan kajian.

3.3 *Persampelan Kajian*

Saiz sampel perlu diambil berdasarkan saiz penduduk tempatan dan bilangan pelancong antarabangsa yang melawati ke tempatan kajian. Berdasarkan preskripsi ini saiz sampel di kawasan kajian ini adalah kira-kira 250 orang responden. Sebanyak 150 responden adalah pelancong antarabangsa dan 100 orang responden adalah kalangan tuan rumah tempatan.

Responden tuan rumah terdiri daripada kalangan peniaga dalam bidang pelancongan, generasi muda, penduduk tempatan. Responden-responden ini dipilih mengikut pemilihan subjek yang mempunyai ciri-ciri yang berkaitan tentang kajian ini dipilih sebagai responden. Ini bertujuan untuk mendapat pandangan yang meluas tentang aspek kajian.

Untuk mencapai jumlah sasaran responden, kajian dijalankan di beberapa tempat termasuk tempat penginapan, kedai-kedai, rumah penduduk tempatan dan juga tempat tarikan seperti *jeti river cruise*, Villa Sentosa, dan sebagai di kawasan kajian. Kesemua tempat ini menjadi tumpuan pelancong antarabangsa pergi serta tempat interaksi antara tuan rumah dengan pelancong antarabangsa.

3.4 *Pengumpulan dan Analisis Data*

Kajian ini telah mengumpul data melalui data primer iaitu melalui cara soal selidik. Soal selidik diedarkan kepada 250 responden supaya memperolehi data yang lebih tepat daripada responden-responden. Soal selidik dengan responden telah dijalankan pada 15hb hingga 17hb November 2014. Selain itu, pengumpulan data sekunder iaitu tinjauan literatur membolehkan pendekatan kajian dapat digunapakai dalam penyelidikan ini. Pengumpulan data melalui pemerhatian juga digunakan. Pemerhatian interaksi antara tuan rumah dengan pelancong antarabangsa juga boleh dicatatkan sebagai sumber data.

Sementara itu, analisis data bermula dengan input soal selidik dimasukkan dalam templat SPSS. Prosedur analisis diikuti dengan mendapat kebolehpercayaan data dan perincian dan mengikuti skop dan aspek kajian. Kajian ini sesuai menggunakan keterangan deduktif yang mana daripada kenyataan umum ke kenyataan khusus. Bagi menganalisis data dengan lebih tepat, perisian SPSS telah digunakan untuk mendapatkan mean, mod dan median data yang diperolehi.

4 Dapatan dan Perbincangan

4.1 Latar Belakang Responden

Komuniti tuan rumah mempunyai kumpulan umur antara 15 hingga 24 tahun paling ramai dengan bilangan responden 33 orang atau 33.0% daripada 100 orang responden seperti yang ditunjukkan dalam Jadual 1. Sebaliknya, kumpulan umur 75 hingga 84 tahun merupakan kumpulan umur yang paling kurang dengan seorang atau 3.0% responden daripada 100 orang responden. Bagi pelancong antarabangsa, responden yang berumur antara 35 hingga 44 tahun ialah sebanyak 62 orang atau 41.3% daripada 150 orang responden. Selebihnya, kumpulan umur 65 hingga 74 tahun dan kumpulan umur 75 hingga 84 tahun mempunyai responden yang paling sedikit dengan 3 orang atau 2% responden daripada 150 orang responden.

Selain itu, bagi komuniti tuan rumah, responden lelaki paling ramai dengan bilangan 48 orang atau 48.0% daripada jumlah 100 orang responden. Manakala responden perempuan adalah 52 orang atau 52.0% orang responden. Responden perempuan bagi pelancong antarabangsa ialah sebanyak 81 orang atau 54% daripada jumlah 150 orang responden. Manakala responden lelaki pula mempunyai bilangan 69 orang atau 46% orang responden. Responden rata-ratanya beragama Islam dengan bilangan responden 44 orang atau 44.0%. Sebaliknya, kumpulan yang beragama Kristian adalah sebanyak 7 orang atau 7.0% responden sahaja. Dalam kalangan pelancong antarabangsa, responden yang beragama Kristian ialah sebanyak 115 orang atau 76.7%. sebaliknya, kumpulan agama Hindu adalah kumpulan yang terendah dengan 2 orang atau 1.3% responden sahaja.

Jadual 1 Latar Belakang Pelancong Antarabangsa dan Tuan Rumah

	Komuniti				
	Butir-butir	Tuan Rumah		Pelancong Antarabangsa	
		Kekerapan (orang)	Peratusan (%)	Kekerapan (orang)	Peratusan (%)
Kategori Umur (tahun)	15 - 24	33	33.0	15	10.0
	25 - 34	29	29.0	50	33.3
	35 - 44	8	8.0	62	41.3
	45 - 54	12	12.0	11	7.3
	55 - 64	11	11.0	6	4.0
	65 - 74	4	4.0	3	2.0
	75 - 84	3	3.0	3	2.0
Jantina	Lelaki	48	48.0	69	46.0
	Perempuan	52	52.0	81	54.0
Agama	Islam	44	44.0	23	15.3
	Buddha	30	30.0	10	6.7
	Hindu	19	19.0	2	1.3
	Kristian	7	7.0	115	76.7
Tempat Asal	Asia	-	-	19	12.7
	Europe	-	-	106	70.7
	South America	-	-	3	2.0
	North America	-	-	6	4.0
	Australia	-	-	4	2.7
	Africa	-	-	12	8.0

(Sumber: Kajian Lapang 2014)

Jika diteliti dari segi asal responden, responden daripada negara Europe merupakan kumpulan paling ramai dengan bilangan sebanyak 106 orang atau 70.7% responden (Rajah 7). Kumpulan yang paling sedikit responden ialah responden dari South America dengan bilangan 3 orang atau 2% responden. Rata-rata mereka berpendidikan tinggi.

Rajah 6 Pelancong antarabangsa melancong ke Kampung Morten.

4.2 Perspektif Tuan Rumah terhadap Interaksi Tuan Rumah-Pelancong Dalam Persembahan Kesenian & Gaya Hidup Melayu di Kampung Morten

Bagi komuniti Kampung Morten dan pelancong antarabangsa, interaksi antara tuan rumah dengan pelancong antarabangsa dalam seni kebudayaan menunjukkan bahawa persembahan merupakan pilihan utama mereka. Ini ditunjukkan dengan purata 4.50 yang merupakan kesan aras sangat tinggi berrbanding dengan aspek lain seperti yang ditunjukkan dalam Jadual 2.

Jadual 2 Interaksi Tuan Rumah Dengan Pelancong Antarabangsa di Kampung Morten

	Butir-butir	Purata	Kesan Aras
Interaksi dengan Pelancong Antarabangsa dari segi Budaya	Tarian	4.00	Tinggi
	Pameran	4.03	Tinggi
	Persembahan	4.50	Tinggi
	Alat Permainan	4.30	Tinggi
	Alat Muzik	3.93	Tinggi
	Kraftangan	3.83	Tinggi
	Min Purata	4.10	Tinggi
Interaksi dengan Pelancong Antarabangsa dari segi Gaya Hidup Melayu	Cara Makanan	3.97	Tinggi
	Cara Bertutur	4.00	Tinggi
	Tingkah Laku	4.23	Tinggi
	Hiasan Rumah	4.33	Tinggi
	Rekabentuk Rumah	3.93	Tinggi
	Min Purata	4.09	Tinggi

(Sumber: Kajian Lapangan 2014)

Hal ini kerana melalui persembahan penduduk Kampung Morten, pelancong antarabangsa dapat bergaul bersama mereka dan berinteraksi dengan mereka. Sebaliknya, kraftangan mempunyai purata yang paling kurang iaitu 3.83 dalam tahap interaksi pelancong antarabangsa terhadap kebudayaan.

Dari segi interaksi antara tuan rumah dengan pelancong antarabangsa terhadap cara hidup Melayu, hiasan rumah merupakan pilihan utama bagi pelancong antarabangsa untuk berinteraksi dengan responden. Ini dilihat dengan purata 4.33 yang merupakan kesan aras sangat tinggi. Hal ini sangat menyerlah kerana rumah di Kampung Morten semuanya dihiaskan dengan pelbagai jenis hiasan yang bergaya kaum Melayu.

Bagi Pelancong antarabangsa, oleh kerana mereka jarang mengunjungi ke kampung yang begitu bergaya kaum Melayu, mereka berpandangan bahawa rasa ingin tahu terhadap hiasan rumah adalah sangat tinggi. Sebaliknya, rekabentuk rumah bagi penduduk Kampung Morten mempunyai purata yang paling kurang iaitu 3.93 dalam tahap interaksi pelancong antarabangsa terhadap cara hidup Melayu. Hal ini berkemungkinan rekabentuk rumah di Kampung Morten adalah rumah Melaka yang boleh didapati di kawasan negeri Melaka.

Perspektif Tuan Terhadap Interaksi Tuan Rumah-Pelancong dalam Cara Melayan & Gastronomi

Dari segi interaksi antara tuan rumah dengan pelancong antarabangsa terhadap cara layanan, set makanan merupakan pilihan utama bagi pelancong antarabangsa untuk berinteraksi dengan responden. Hasil analisis menyerlahkan purata 4.27 yang merupakan kesan aras tinggi seperti yang ditunjukkan dalam Jadual 3. Hal ini kerana apabila pelancong antarabangsa berinteraksi dengan tuan rumah, mereka akan berhati-hati dengan cara bercakap dengan tuan rumah. Walau bagaimanapun, tuan rumah sangat menghormati tetamu mereka terutamanya tetamu yang dari luar negara.

Jadual 3 Interaksi Tuan Rumah-Pelancong dalam Cara Melayan dan Gastronomi

	Butir-butir	Purata	Kesan Aras
Interaksi dengan Pelancong Antarabangsa dari segi Cara Melayan	Hidangan	3.93	Tinggi
	Hiasan Makanan	4.27	Tinggi
	Hiasan Meja	4.23	Tinggi
	Cara Bertutur	4.10	Tinggi
	Cara Memberi Bantuan	3.83	Tinggi
	Cara Memberi Panduan untuk Melancong	4.07	Tinggi
	Cara Memperkenal Tempat Tarikan	3.90	Tinggi
	Min Purata	4.05	Tinggi
Interaksi dengan Pelancong Antarabangsa dari segi Makanan yang Dijual	Ice blended	4.00	Tinggi
	Nasi lemak	4.00	Tinggi
	Cendol	4.10	Tinggi
	Roti Jala	4.07	Tinggi
	Min Purata	4.04	Tinggi

(Sumber: Kajian Lapangan 2014)

Selain itu, dari segi makanan yang dijual, cendol merupakan pilihan utama bagi pelancong antarabangsa untuk berinteraksi dengan responden dengan purata 4.10 yang merupakan kesan aras tinggi. Hal ini kerana cendol ialah salah satu makanan yang dapat menghilangkan kepanasan bagi pelancong antarabangsa yang penat berjalan-jalan di Kampung Morten. Justeru dalam banyak hal, minuman ini menjadi medan mereka berinteraksi dengan tuan rumah.

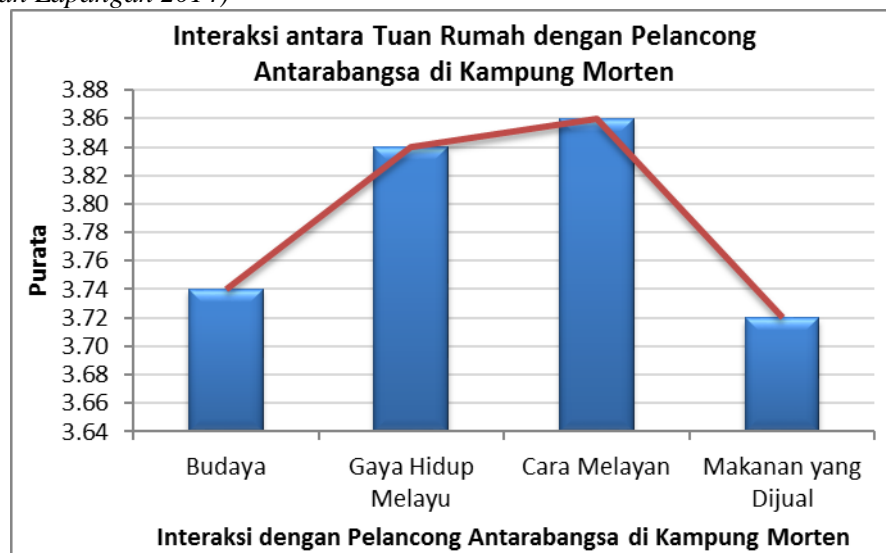
Perspektif Tuan Rumah Terhadap Interaksi Tuan Rumah-Pelancong Dari segi Budaya dan Gaya Hidup Melayu

Interaksi yang tertinggi apabila pelancong antarabangsa berinteraksi dengan tuan rumah di Kampung Morten ialah interaksi terhadap cara layanan dengan purata sebanyak 3.86 yang merupakan kesan aras tinggi seperti yang ditunjukkan dalam Jadual 4 dan Rajah 8.

Jadual 4 Interaksi Antara Tuan Rumah dengan Pelancong Antarabangsa di Kampung Morten

	Butir-butir	Purata	Kesan Aras
Interaksi dengan Pelancong Antarabangsa di Kampung Morten	Budaya	3.74	Tinggi
	Gaya Hidup Melayu	3.84	Tinggi
	Cara Melayan	3.86	Tinggi
	Makanan yang Dijual	3.72	Tinggi

(Sumber: Kajian Lapangan 2014)

(Sumber: Kajian Lapangan 2014)

Rajah 7 Interaksi antara Tuan Rumah dengan Pelancong Antarabangsa di Kampung Morten

Tuan rumah di Kampung Morten suka akan melayan pelancong antarabangsa dengan cara layanan yang tradisional dengan menghidangkan pelbagai jenis alat-alat makanan yang bergaya tradisional supaya pelancong antarabangsa berasa mereka dilayan dengan baik oleh tuan rumah di Kampung Morten. Sebaliknya, interaksi terhadap makanan yang dijual di Kampung Morten merupakan interaksi yang terendah dengan purata sebanyak 3.72.

Perspektif Pelancong Antarabangsa terhadap Interaksi Tuan Rumah-Pelancong Dalam Kebudayaan dan Penginapan

Dari segi interaksi terhadap kebudayaan, alat permainan merupakan pilihan utama bagi pelancong antarabangsa untuk berinteraksi dengan tuan rumah dengan purata 3.91 yang merupakan kesan aras tinggi seperti yang ditunjukkan dalam Jadual 5.

Jadual 5 Minat Kebudayaan dan Tempat Penginapan oleh Pelancong Antarabangsa di Kampung Morten

	Butir-butir	Purata	Kesan Aras
Kebudayaan	Tarian	3.87	Tinggi
	Pameran	3.86	Tinggi
	Persembahan	3.46	Sederhana
	Alat Permainan	3.91	Tinggi
	Alat Muzik	3.79	Tinggi
	Kraftangan	3.85	Tinggi
	Min Purata	3.79	Tinggi
Guest House dan Homestay	Villa Meriah	3.87	Tinggi
	Rumah Tamu Kak Timah	3.85	Tinggi
	Hasya Hasif Kampung Stay	3.80	Tinggi
	Yunas Homestay	3.87	Tinggi
	C-Mah Homestay	3.86	Tinggi
	Homestay Tun Mumat Kampung Morten	3.84	Tinggi
	Min Purata	3.20	Sederhana

(Sumber: *Kajian Lapangan 2014*)

Hal ini kerana banyak alat permainan seperti pistol yang diperbuat daripada kayu dan juga gasing boleh didapati di rumah-rumah penduduk Kampung Morten dan juga Villa Sentosa – sebuah muzium kehidupan Kampung Morten. Sebaliknya, persembahan mempunyai purata yang paling kurang iaitu 3.46 dalam interaksi pelancong antarabangsa terhadap kebudayaan.

Bagi pelancong antarabangsa, dari segi interaksi terhadap guest house dan homestay, Villa Meriah dan Yunas Homestay adalah pilihan utama bagi pelancong antarabangsa untuk berinteraksi dengan tuan rumah dengan purata sebanyak 3.87. Hal ini kerana kedudukan kedua-dua homestay adalah terletak di tepi sungai Melaka dan mudah dijumpai. Pelancong antarabangsa juga suka akan tuan rumah menceritakan sejarah sejarah tanpa mengira bangsa, kaum dan budaya. Sebaliknya, Hasya Hasif Kampung Stay merupakan pilihan yang paling kurang dipilih oleh pelancong antarabangsa dengan purata sebanyak 3.80. hal ini kerana homestay ini terletak di lebih tengah kampung.

Perspektif Pelancong Antarabangsa Terhadap Interaksi Tuan Rumah-Pelancong dalam Cara Hidup Melayu dan Layanan Tuan Rumah

Dari segi interaksi terhadap cara hidup Melayu, hiasan rumah merupakan pilihan utama bagi pelancong antarabangsa untuk berinteraksi dengan tuan rumah dengan purata 3.93 yang merupakan kesan aras tinggi yang ditunjukkan dalam Jadual 6. Hal ini kerana hiasan rumah di Kampung Morten sentiasa berbeza di rumah yang berbeza. Manakala bagi cara bercakapan bagi penduduk Kampung Morten, mempunyai purata yang paling kurang iaitu 3.60 dalam tahap interaksi pelancong antarabangsa terhadap cara hidup Melayu.

Jadual 6 Interaksi dari segi Cara Hidup Melayu dan Cara Layanan oleh Pelancong Antarabangsa terhadap Tuan Rumah di Kampung Morten

	Butir-butir	Purata	Kesan Aras
Interaksi terhadap Cara Hidup Melayu	Cara Makanan	3.82	Tinggi
	Cara Bertutur	3.60	Sederhana
	Tingkah Laku	3.73	Tinggi
	Hiasan Rumah	3.93	Tinggi
	Rekabentuk Rumah	3.88	Tinggi
	Min Purata	3.80	Tinggi
Interaksi terhadap Cara Layanan	Hidangan	3.81	Tinggi
	Set Makanan	3.74	Tinggi
	Pengaturan meja	3.93	Tinggi
	Cara bercakapan	3.78	Tinggi
	Cara memberi bantuan	3.88	Tinggi
	Cara membawa pergi melancong di persekitaran	3.95	Tinggi
	Cara memperkenalkan tempat menarik	3.85	Tinggi
	Min Purata	3.85	Tinggi
Interaksi terhadap Makanan yang Dijual	Ice blended	3.86	Tinggi
	Nasi lemak	3.80	Tinggi
	Cendol	3.45	Sederhana
	Roti Jala	3.81	Tinggi
	Min Purata	3.74	Tinggi

(Sumber: Kajian Lapangan 2014)

Dari segi interaksi pelancong antarabangsa terhadap cara layanan, cara mengenal tempat menarik merupakan pilihan utama bagi pelancong antarabangsa untuk berinteraksi dengan tuan rumah dengan purata 3.95 yang merupakan kesan aras tinggi. Hal ini kerana sebagai tuan rumah, mereka bertanggungjawab untuk memperkenalkan tempat-tempat yang menarik kepada pelancong antarabangsa sebagai layanan mereka terhadap pelancong antarabangsa. Sebaliknya, set makanan bagi penduduk Kampung Morten mempunyai purata yang paling kurang iaitu 3.74 dalam tahap interaksi pelancong antarabangsa terhadap cara layanan.

Rajah 8 Sekeliling Kampung Morten

Dari segi interaksi pelancong antarabangsa terhadap makanan yang dijual, roti jala merupakan pilihan utama bagi pelancong antarabangsa untuk berinteraksi dengan tuan rumah dengan purata 3.81 yang merupakan kesan aras tinggi. Hal ini kerana roti jala adalah roti yang jarang boleh didapati di tempat lain.

Perspektif Pelancong Antarabangsa terhadap Interaksi Tuan Rumah-Pelancong di Kampung Morten

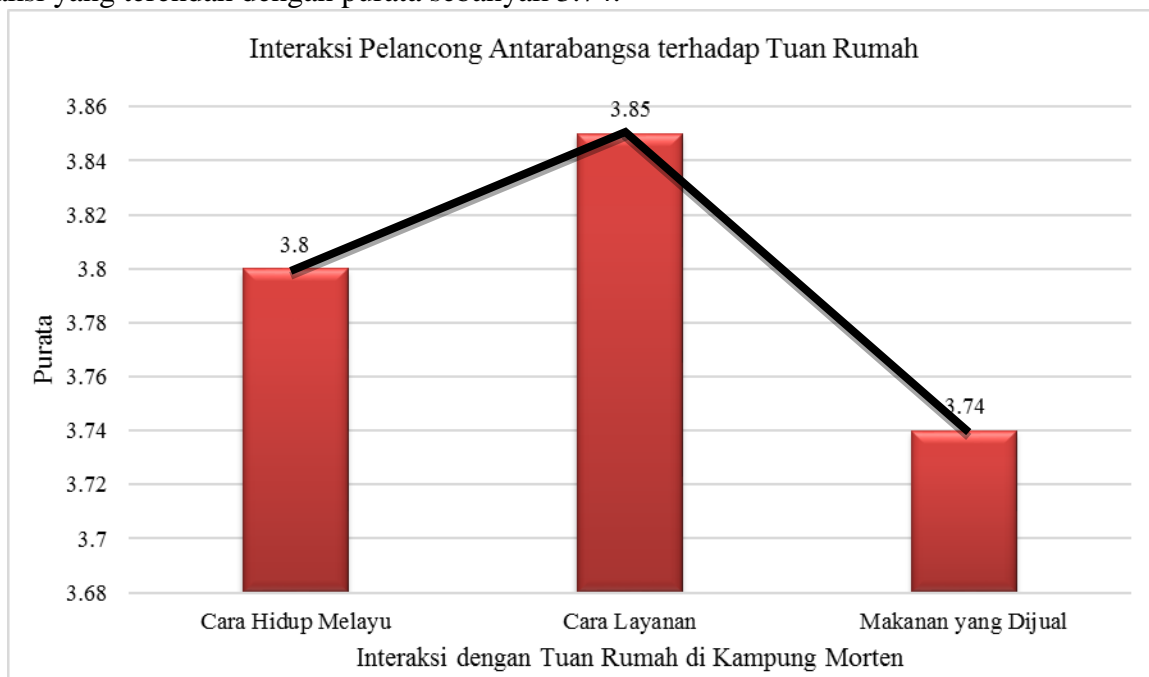
Interaksi yang tertinggi berlaku apabila tuan rumah di Kampung Morten berinteraksi dengan pelancong antarabangsa ialah interaksi terhadap cara layanan dengan purata sebanyak 3.85 yang merupakan kesan aras tinggi seperti yang ditunjukkan dalam Jadual 7 dan Rajah 9.

Jadual 7 Interaksi Antara Tuan Rumah dengan Pelancong Antarabangsa di Kampung Morten

	Butir-butir	Purata	Kesan Aras
Interaksi dengan Tuan Rumah di Kampung Morten	Cara Hidup Melayu	3.80	Tinggi
	Cara Layanan	3.85	Tinggi
	Makanan yang Dijual	3.74	Tinggi

(Sumber: Kajian Lapangan 2014)

Tuan rumah di Kampung Morten suka akan melayan pelancong antarabangsa dengan makanan yang dijual dalam pelbagai jenis alat-alat makanan yang bergaya tradisional supaya pelancong antarabangsa berasa mereka dilayan dengan baik oleh tuan rumah di Kampung Morten. Sebaliknya, interaksi terhadap makanan yang dijual di Kampung Morten merupakan interaksi yang terendah dengan purata sebanyak 3.74.

(Sumber: Kajian Lapangan 2014)

Rajah 9 Interaksi antara Tuan Rumah dengan Pelancong Antarabangsa di Kampung Morten

Kepuasan Tuan Rumah dan Pelancong Antarabangsa terhadap Interaksi di Kampung Morten

Di kawasan Kampung Morten, interaksi tuan rumah dan pelancong antarabangsa berada pada purata 2.87. Keseluruhannya, tahap interaksi tuan rumah dan pelancong antarabangsa adalah tinggi dengan pelancong antarabangsa sentiasa bertanya-tanya tentang sebarang sahaja mereka

nampak di Kampung Morten kerana mereka jarang melawat ke kampung yang betul-betul masih mengekalkan budaya, reka bentuk, cara hidup yang masih tradisional (Jadual 8).

Jadual 8 Kepuasan Pelancong Antarabangsa terhadap Tuan Rumah dan sebaliknya di Kampung Morten

Butir-butir	Purata	Kesan Aras
Kepuasan Tuan Rumah terhadap Pelancong Antarabangsa di Kampung Morten	2.87	Tinggi
Kepuasan Pelancong Antarabangsa terhadap Tuan Rumah di Kampung Morten	3.87	Tinggi

(Sumber: *Kajian Lapangan 2014*)

Manakala secara keseluruhannya kepuasan pelancong antarabangsa terhadap tuan rumah di Kampung Morten adalah tinggi dengan purata sebanyak 3.87. Hal ini kerana pelancong antarabangsa dapat berinteraksi yang jelas dan mudah difaham dengan mempelajari budaya kaum Melayu dengan teliti di Kampung Morten.

Rajah 10 Komuniti Kampung Morten yang berpuas hati dengan interaksi antara tuan rumah dengan pelancong antarabangsa

Rumusan

Secara keseluruhannya, tuan rumah dan pelancong antarabangsa di Kampung Morten berasa puas hati dengan berinteraksi antara satu sama lain. Kepuasan interaksi tuan rumah terhadap pelancong antarabangsa mempunyai purata sebanyak 2.87 yang merupakan tahap tinggi. Manakala tahap kepuasan interaksi pelancong antarabangsa terhadap tuan rumah adalah sebanyak 3.87 yang merupakan tahap tinggi. Pelancong antarabangsa menunjukkan bahawa tuan rumah telah menunjukkan sikap yang mesra dan menyambut mereka dengan tangan terbuka. Hal ini menyebabkan mereka berasa tuan rumah di negeri Melaka amat senang bergaul jika berbanding dengan tuan rumah di tempat-tempat lain. Selain itu, pelancong antarabangsa juga menunjukkan keminatan mereka terhadap budaya-budaya di negeri Melaka terutamanya budaya kaum Melayu di Kampung Morten. Justeru, bagi mereka yang berlainan budaya, mereka amat suka dan berminat terhadap budaya yang boleh didapati di negeri Melaka.

Rujukan

- Anthi, H. (2013). *Antropologi Akulturasi Dan Asimilasi*. <http://anthyputrynisyah.blogspot.com/2013/05/antropologi-akulturasi-dan-asimilasi.html> [17 Ogos 2014].
- Asia, M. T. *Jonker Street / Jalan Hang Jebat*. The Historical City Of Malacca. http://www.malaccaguide.com/jonker_street_jalan_hang_jebat.html [10 July 2014].
- Azwin, A. Aksan & Khairil, W. Awang. (2007). *Journal of Sustaining The Roles of Museums: A Case Study of Melaka*.
- Din, M. A. *Pelancongan-budaya: konsep dan profil di Malaysia. 1*.
- Edgell, L.D. (1990). *International Tourism Policy*. New York: Van Nostrand Reinhold.
- Gartland, A. (2013). *Melaka – a melting pot of cultures and cuisine*. <https://time2transcend.wordpress.com/2013/08/26/melaka-a-melting-pot-of-cultures-and-cuisine/> [14 July 2014]
- Hussin, R., & Kunjuraman, V. (2014). Pelancongan mapan berasaskan komuniti (CBT) melalui program. *GEOGRAFIA OnlineTM Malaysian Journal of Society and Space 10, 160*.
- Ibrahim, Y., Mohamad, S. & Ahmad, H. 2008. *Pelancongan Malaysia: Isu Pembangunan, Budaya, Komuniti dan Persempitan*. Penerbit Universiti Utara Malaysia.
- Johan, A. Ibrahim & Zaki, M. Ahmad. 2012. *Perancangan Dan Pembangunan Pelancongan (Edisi Kedua)*. Sintok: Penerbit Universiti Utara Malaysia.
- Mamat, M. (2012). *Kampung Morten: Warisan Perkampungan Melayu Melaka*. <https://maharamamat.wordpress.com/tag/sejarah-kampung-morten/> [4 Ogos 2014]
- Mat, Z. & Sulaiman, M. 2007. *Interaksi budaya India & Cina ke atas pengukuhan*. *Jurnal Pengajian Umum Bil. 8: 116*.
- Mathieson, A. & Wall, G. (1991). *Pelancongan: Impak Ekonomi, Fizikal dan Sosial*. Din, A.K. Hj. Trans. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Mathieson, A. & Wall, G. 2006. *Tourism: Changes, Impacts and Opportunities*. Harlow, England: Pearson/Prentice Hall.
- Md. Amin, M. (2009). *Faktor Tarikan Pelancongan Pantai: Kajian Kes di Pantai Port Dickson, Negeri Sembilan*. 243.
- Mowforth, M. & Munt, I. (2003). *Tourism and Sustainability: Development and New Tourism in the Third World*. London: Routledge.
- Pemadam, P. d. 8409211 bab-5-interaksi-antara-tamadun. <http://www.slideshare.net/ideal90/8409211-bab5interaksiantaratamadun> [5 Ogos 2014]
- PERZIM. 2006. *Himpunan Kertas Kerja Seminar Pengkisahan Melaka 2003-2006*. Perbadanan Muzium Melaka.
- Price, F. M. (1996). *People and Tourism in Fragile Environments*. Chichester: Wiley.
- Putra, D. A. (2012). *Asimilasi dan Akulturasi*. <http://majlisrakyat.blogspot.com/2012/11/asimilasi-dan-akulturasi.html> [6 Ogos 2014]
- Rashid, R.A. (2013). *Masyarakat Jepun Dalam Pelancongan: Satu Penelitian Budaya*. *Jurnal Komunikasi Malaysian. Jilid 292, 87*.
- Riduan, F. (2011). *Tenggelam Timbul Di Sungai Melaka*. <http://faizalriduan.blogspot.com/2011/05/tenggelam-timbul-di-sungai-melaka.html> [16 July 2014]
- Reisinger, Y. & Turner, L. (2003). *Cross-Cultural Behaviour in Tourism*. Great Britian: Butterworth-Heinemann.
- Sharareh, K. Hartkhani, Badaruddin, M. & Azizi, Bahauddin. (2013). *Journal of The Successful Attributes of Boutique Hotels: The Case of Penang Island*. Sustainable Tourism Research Cluster Universiti Sains Malaysia.

- Skipper, L.T. (2009). *Understanding Tourist-Host Interactions and their Influence on Quality Tourism Experiences*. Wilfrid Laurier University. *Thesis and Dissertations (Comprehensive)*.
- Sophonsiri, V. (2008). *Developing host-guest relationships in Thai tourist resorts*. Victoria University, Australia. *Thesis of Doctor of Philosophy*.
- Ting, S. T. (2015). *Kemudahan Visa Percuma Bagi Pelancong China Mampu Jana Industri Pelancongan, Ekonomi*. http://www.bernama.com/bernama/state_news/bm/news.php?id=1102226&cat=ut [10 Mac 2015]
- Unit Perancang Ekonomi Negeri, J. K. (2014). *Data Asas Negeri Melaka 2013*. Melaka.
- Wall, G & Ming Ming, S. (2010). *Implications of host-guest interactions for tourists' travel behaviour and experiences*. *Original Scientific Paper Vol. 58: 37-50*.
- Ying, T. C. (2014). *Kepentingan Pelancongan*. <http://cabaranmasadepan5s5.blogspot.com/2014/03/kepentinganpelancongan.html> [14 July 2014]